

Cena numeru 20 gr.

Redakcja i Administracja:
Kraków
ul. Dunajewskiego 5
Telefon Redakcji 366
Telefon Administracji 310
Adres dla wysyłek:
NAPRZÓD KRAKÓW

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ

Miesięcznie zł. 4-50

Tęcza tygodniowa w Krakowie 1 złoty

Zegranek 8 złotych miesięcznie

Wysokość subskrypcji rocznej z wyjątkiem poniedziałków i dni powojennych

Konto PKO Kraków 400.870.

Skupiliśmy naszą całą wolę i wiedzę we fabrykacji obuwia.
Dążymy wszelkimi siłami by zadowolnić społeczeństwo.
Odwiedźcie nas w naszych warsztatach pracy — przekonacie się

Fabryka obuwia *Marko*

Bacność przed skrytobójczym sztyletem!

Po raz pierwszy wystawili chadecy swoją listę kandydatów do Rady Kasy chorych w Krakowie. Na co oni liczą? Czy wyobrażają sobie, że zdolają krakowską Kasę chorych wywać z rąk zorganizowanej klasy robotniczej, w których ta instytucja pozostaje od lat 30?

Rachuby chadeków operują się na wadliwej ordynacji wyborczej, jaką Sejm polski nadał Kasom chorych. Ustawa polska wprowadziła bowiem do ordynacji wyborczej Kas chorych dwie zasady, które się wzajem wykluczają: proporcję i podział kurjalny. Każda z tych dwóch zasad ma na celu zabezpieczenie przedstawicielstwa interesom mniejszości. Ale obie te zasady razem zastosowane dają przeciwieństwo tego, co każda z nich z osobna mogłaby urzeczywistnić. Zapewnić pracodawcom reprezentację można było albo zapoczątkować kurję pracodawców (jak to było dawniej na mocy ustawy austriackiej o Kasach chorych), — albo zapoczątkować głosowania proporcjonalnego. Polska ustawa wprowadziła i jedno i drugie; mianowicie ustanowiła dwie kurje: kurję ubezpieczonych i kurję pracodawców, a w obrębie każdej z tych dwóch kurj zaprowadziła wybory proporcjonalne. Z tych dwóch gryzów w barszczu wykiwił nonsens. Albowiem następstwem takiego pomieszania z sobą dwóch systemów jest takie: pracodawcy w swojej kurji uzyskują jedną trzecią część mandatów, rów konieczne zaś w kurji ubezpieczonych mogą dzięki proporcji zawsze urwać robotnikom parę mandatów, bo pewnego drobnego procentu lisusów i zdrajców oczywiście nigdy nie zabraknie. W ten sposób, choćby trzy czwarte robotników głosowały solidarnie na listę robotniczą, a tylko jedna czwarta zdradziła, to pra-

codawcy wraz z tą garstką zdrajców robotniczych uzyskują większość i władza w Kasie chorych przechodziłi tamsam z rąk robotników w ręce pracodawców — wbrew intencji ustawy, która ubezpieczonym robotnikom przyznaje samorząd w tej instytucji stworzonej nie dla pracodawców, lecz dla robotników. Widzimy też w praktyce w niejednej Kasie chorych to potworne zjawisko, że — dzięki zasadniczemu błędowi ustroju wyborczego — rządzą w niej pracodawcy, a nie robotnicy. Jak wyglądają takie Kasy chorych rządzone przez przedsiębiorców, jaka tam jest okropna gospodarka, jak tam są krzywdzeni robotnicy, jak tam są poniewierane interesy ubezpieczonych, a górną interesy majstrów, lekarzy, aptekarzy i Bóg wie kogo, tylko nie robotników — to są rzeczy powszechnie wiadome.

Otóż w krakowskiej Kasie chorych pracodawcy liczą na to, że przy pomocy garstki ciemnych, nieświadomych czy skorumpowanych robotników, którzy z głupoty czy podłości dadzą parę mandatów chadekom, zdolają władzę w tej Kasie pochwylić w swoje ręce.

Czy to niebezpieczeństwo naprawdę grozi krakowskiej klasie robotniczej?

Tylko pod jednym warunkiem — nie. Mianowicie pod warunkiem, że klasa ubezpieczona i zorganizowana klasa robotnicza Krakowa i okolicy głosować będzie solidarnie na listę PPS, to znaczy na listę Nr. 2. W takim bowiem razie klasa robotnicza uzyska więcej niż trzy czwarte mandatów w kurji robotniczej i pracodawcy razem z parszywymi owcami, noszącymi miano chadeków, pozostaną w mniejszości.

Natomiast niebezpieczeństwo stałoby się

istotnie groźne, gdyby wśród klasy robotniczej pojawiło się przy wyborach jatkiewicz, choćby drobny, odszczepieństwo. Komuniści i półkomuniści z pod ciemnej gwiazdy, którzy wystawili osobną listę kandydatów, są w tym wypadku świadomymi czy nieświadomymi narzędziami pracodawców, pomocnikami chadeków. Jeżeliby chadecy urwali klasie robotniczej parę mandatów i owi komuniści i półkomuniści także parę mandatów — byłoby to triumf pracodawców. Wszak widzimy obecnie w Królestwie parę takich Kas chorych, gdzie w zarządach komuniści na złość socjalistom trzymają z pracodawcami i dzięki temu rządzą tam klika endecko-chadecka i po swojemu gospodaruje tam pieniędzmi robotniczymi. Bo komuniści i zblizeni do nich wchłoczyli mają tylko jeden program: nienawidę do PPS — i jeden tylko cel: rozbicie na złość PPS, choćby klasa robotnicza największe przy to miała ponieść szkody! Po tych warcholach i nieponach można się zawsze spodziewać wszystkiego, co najgorsze. Toteż każdy głos robotniczy oddany na listę tych intrygantów rozbiłszy — byłby zdradą popełnioną przeciw klasie robotniczej, byłby skrytobójczym sztyletem, zadającym z tyłu zdradziecki cios zorganizowanemu proletariatu! krakowskiemu.

Niechaj tedy za tydzień przy wyborach do Rady krakowskiej Kasy chorych ani jeden głos robotnika czy robotnicy nie padnie na odszczepieńczą listę warcholów i mącieli. Kto szczerze, z całego serca, pragnie utrzymania potęg ludu robotczego, zdobytej i zbudowanej w Krakowie wytrwałym wysiłkiem, ofiarnym trudem i mozolem lat przeszło trzydziestu, ten głosować będzie tylko na socjalistyczną listę Nr. 2.

POZOSTAŁOŚCI SEZONU
i POJEDYNCZE PARY

nader
niskie ceny

„SALAMANDRA“
sprzedaży obuwia z o. o. Kraków, FLORJANSKA 18

Moskwa przeciw Warszawie

Od kilku dni prasa moskiewska robi alarm: „Litwo grozi niebezpieczeństwem! Otrzymał orzeł polski szkło mabeur rycerski litewskim, trzymającemu miecz nad głową (herb Litwy). Pokojuw zapewnieniem ministra Zalskiego nie można wierzyć, gdyż czynny (połście) przemawiają przeciw nim.”

Tęlię prasa moskiewska podaje następujące alarmujące wiadomości: Urlop pełni oficerów i żołnierzy został nagłe przerywany. Litwisi ścęgą wziętą nie sobie pulki do Wilna. Prasa polska otwarcie wzywa do wojny, między innymi jeden pismo polskie miało napisać: „Stan naszej armji gwarantuje nam pomyślne zakończenie zatarę z Litwą.”

Z powyższych głosów wynikało, że w Moskwie naprawdę wierzą w możliwość zatarę zbrojnego między Polską a Litwą, która nie znajduje obrony nawet u Ligi Narodów. Wobec tego — należałoby wnioskować — będzie musiał wkroczyć rząd sowiecki, aby bronić interesów Litwy i swoich.

Co miałyby spowodować Polskę do takiego wystąpienia? Zdaniem pism sowieckich Polska nie działa z własnej inicjatywy, jest tylko podjudziona przez imperializm angielski, który ma oparcie w Pilsudskim. Anglia chce go użyć jako narzędzia przeciw Rosji. Na rozkaz Chamberlaina chce Polska pokonać Niemcy, aby potem zabrać się do Rosji. Dlatego Litwy i Łotwę muszą się mieć na baczności, gdyż ekspansja polska nie zatrzyma się i przed nimi. To polskości Litwy przyjdzie kolej na Kłajpedę, potem na Łotwę (z powodu Libawy) a wreszcie na Prusy wschodnie.

Ten moskiewski wróżek: łapaj złodzieja! ma cel

dyplomatyczny. Układ berliński z 14 kwietnia br. między Niemcami i Rosją stworzył w północno-wschodniej Europie korzystną atmosferę dla myśli gwarancji pokojowych na wzór Locarno. Od maia tezę się rokowania między Rosją a Łotwą oraz Rosją a Finlandią o zawarcie umów arbitrażowych. Wiadomo jest, że rozstrzygnie to nie dotyczy wyłącznie tekstu poprzedzających umów, lecz odnosi się do utworzenia wspólnego frontu przeciw Polsce. Tymczasem rokowania przedłużają się, o ustaleniu treści umów niema jeszcze mowy. — Tymczasem rząd sowiecki — z powodów wewnętrznych — potrzebuje koniecznie jakiegos sukcesu dyplomatycznego i dlatego usiłuje podburzyć Litwę, Łotwę i Finlandję przeciw Polsce, aby sam mógł wystąpić w roli pośrednika czy pacyfikatora.

We tym celu użył tajemniczo moskiewskich alarmów wojennych. Tymi strasznymi hasłami Moskwa wymusił w Kownie i Helsinkisiorze przyspieszenie rokowań, jest to tak zwany w dyplomacji „manewer dla odwrócenia uwagi”. Sowieciom chodzi o to, aby odwrócić uwagę Europy od tego, co się wewnątrz Rosji dzieje, oraz o odwrócenie uwagi państw bałtyckich od prawdziwych zamiarów Moskwy.

Rozumie się, że niemiecka prasa prawicowa świadomie czy z głupoty popiera te alarmy moskiewskie. Nic w tym dziwnego, gdyż prasa ta jest założona w swej nienuwilości do Polski. Nie widzi ona drutów moskiewskich, na których ona za pościgniemie tańczy jak pałac. Natomiast niemiecka prasa lewicowa dotąd nie zwróciła na te alarmy moskiewskie żadnej uwagi. Widocznie wie ona, ile w nich jest prawdy.

Przywrócić samorząd gminy

(Korespondencja własna „Naprzdzie”).

Nowy Szag, 28 lipca.

Jak przewidzieliśmy, chjeno — piastowo — statarowska Rada przyzbocna nie dobro gminy ma na oku, ale spłaca dług honorowej! Zlekceważa się nasowie swoje własne uchwały, narazą gminę na nowe a niepotrzebne wydatki, więc poobaszta stanowiska w mieście swoimi ludźmi, tj. „hobowiakami” i statarowcami. Pełna Rada przedcz ustaliła w warunkach konkursu na lekarza miejskiego nieprzekroczone 40 rok życia! I dwuletnia, najmniej praktyki szpitalnej — na lekarza weterynaryjnego nieprzekroczone 40 lat życia i pobory 9 stołnic nieprzekroczone 40 lat życia i członek Rady, lekarz Dr. Dudziński, a jednak o posadę zabiegali, — choć leczy choro ponad 40 lat. A kiedy na skutek notafki w „Naprzdzie” podanie swoje wycofał, zatarakwał w sposób nieuczyny z godnością lekarza i człowieka poważnego jedynego kandydata, odpo-

wiadającego warunkom konkursu. Dra Szymanka i ostentacyjnie głoszował na Dra Harasowskiego, jak i on starszego czelwieka.

Przy obsadzie posady drugiego lekarza i lekarza weterynaryjnego wyjazd jednak drastycznie pakt chjeno-piasta z grupa Statarowców — z pogwałceniem warunków konkursowych. Warunkom konkursu drugiego lekarza miejskiego odpowiadał jedynie Dra Flochinsce, lekarz młody, cieszący się ogólnym zaufaniem ludności żywiłkowej, pochodzący ze starej mieszczanjskiej rodziny — zaś na lekarza weterynaryjnego Dr. Stuber, również młody lekarz, pełniący od dwóch lat prowizorycznie funkcję lekarza miejskiego za wynagrodzeniem 150 zł. miesięcznie, syn obydwajeta i urzędnika długoletniego magistratu miasta.

Należało opłacić dług honorowy przesyłow kabalu, członkowi Rady przyzbocnej, p. Statarowcy Sulimowi i koniecznie zamianować jego bratanika

lekarzem! W zamian za to żydzi przyrzekli swoje głosy „hobowiakowi”, lekarzowi majorowi w czynnej służbie p. Sredniawie, krewnemu czy koleżecie zastępcy komisarza Dr. Dziwkiewicza, prof. Serafina i fizyka powiatowego Dra Zaranika. — Zaczyna się więc uprzednio szlachetną robotę szkalowania przez ciwnika, Dr. Hochhausera oraz żydzi zarzaca się demagogicystwo wobec policji — odbranie posady lekarza więziennego innetmu starszemu lekarzowi — Bez skrupułów wzywają się oszczerstwa, aby załatać niemi brak warunków konkursowych Dra Statara. Co gorzsa, w czasie posiedzenia Rady stwierdza się kłamliwie (Dr. Dudziński), że Dr. Statar posiada 11 miesięcy praktyki szpitalnej, gdy w rzeczywistości ma Dr. Statar 5 miesięcy kursów w Wiedniu a 6 miesięcy praktyki szpitalnej przy jakimś żydowskim szpitalu w Nowym Szażu, który wcale nie istnieje! Zarządza się tajne głosowanie, w którym bierze udział komisarz miasta, Dr. Siczawa — nieprawie — i stryj kandydata p. Sufim Statler! Nie to wszystko! Głupstwo ustawa o samorządach, głupstwo fałszywe świadectwo z odbytej praktyki szpitalnej, głupstwo warunki konkursowe, — było przyjacieli p. starosty Barbackiego zwyciężył i byłoby żądzi zrewanżował się! Dr. Statar zwyciężył 11 głosami przeciw 7.

Ta sama Hołda głosi zwyciężył p. major Sredniawie. Nie przyszły panów radców, zwanianych umową, fakt, że Dr. Stuber jest synem urzędnika miejskiego, że dwa lata pełni służbę lekarza ku zupełnemu zadowoleniu władz miejskich za wynagrodzeniem 150 zł. miesięcznie, że zostanie bez posady i powiększy liczbę bezrobotnych inteligentów, że nie maraz funkcyjów gminnych — bo otrzyma pobory urzędnika IX stopnia służbowego. P. major Sredniawie jest krewnym, czy kolegą pastawskich członków Rady przyzbocnej. To wystarcza! Zreklamuj i wręcz stanowiska majora lekarza z poborami VI rangi — bo wliczyć mu! Zł lat służby wojkowej i przyna również VI stopień plac — zlekceważą ustawę o samorządach, która przyznaje prawa do emerytury, o ile urzędnik przy objęciu urzędowania nie przekroczył 40 lat życia — za lat 11 przejdzie w stan spoczynku z pełnymi poborami urzędnika VI rangi i obciąży pokaznie budżet gminy! Ale to panów radców nie boli! Miejski ludność plac podał! Ustawę o samorządach opracowuje się w Sejmie. A wie szycio trzeba działać!

Przeciwko obsadzeniu posady drugiego lekarza miejskiego i lekarza weterynaryjnego zgłoszono protest.

Czy jednak Rada powiatowa i Starostwo nie zlekceważą protestu? Wszakże i starosta Barbacki robł, co ma się tylko podobia!

P. wojewoda Kowalkowski odszedł. Może ze zmiana na stanowisku wojewody i p. Barbacki nie będzie się rządził w mieście i powiecie, jak szara gęź? Może nowy wojewoda p. Darowski zbada te stosunki i nie dopuści do lekceważenia ustaw — Ido siania rozgorączczenia wśród ludności. Wierzmy, że tak!

TEN Dom ze strachem

Dom, przed którym zatrzymała się doroczka z parami Okpimkarny i Pypicłskim, zupełnie nie był otoczony współczesnością. Zbudowany już po wojnie, w nowej diechicy miasta, wyglądał wcale przyzwoicie na frontu. Miał dwa piętra nad om, czy więcej okien, na dole, pod częściami filarami, mieściła się cukierkarnia, obok niej solidny handel „kolonialnymi” towarów, — wogóle wszystko było jak się należy. Wydawało się rzeczą zupełnie niezrozumiałą, od frontu, dlaczego właściciel oddaje dom ten w dzierżawę, kiedy, jak ogólnie wiadomo, każda realność tego rodzaju daje określony dochód bez żadnego specjalnego trudu ze strony posiadacza. Poczć więc pozbywać się posiadłości, mały stosunkowo dom na dawac aż dwadzieścian trzy tysiące dochodu! Wszak mamy urzędy dla walki z lichwą! Te właśnie kwestie nadawały t. zw. „posmak” niesamowitości całej zwykłej kampanii. Ale to praca, sprawa balchaltery i urzędów podatkowych, w ostateczności sprawa stanu psychicznego kamienicznika.

Dopiero od tyłu, po przejściu przez wjazdową bramę, można było zorientować się inaczej. Za domem ciągnęły się daleko „szlachety” drewniane, otaczające ogród warzywny, a dalej kłaki lasu, czy sadu, na przesyłki kilku morgów. Ogródziona, strażniczo przestraszona nierównie szeroka, nie front domowi i kończąco się przy murach dawnego dziedzińca... Otóż mamy i klasztor, stry, ponury i t. d. Zaraz więc będą duchy. Ten wielki kamień stał na

dawnej peryferji miasta i należał ongiś do Karmelitów, czy zwała Kapucynów. Po wyśiedleniu przez Moskali pozostał tam tylko jeden zakonnik na dożywocie, dla pilnowania kościoła, który łączony się tyłami z klasztorem. Zakonnik oczywiście dawno umarł, kościół objęli księża świeccy, a w klasztorze do czasu „wybuchu” Polscy mieszkali przeważnie niedzarsze, i to w niektórych tylko celach, gdyż nagród gmasz był bardzo zmniejszony i nie remontowany przez właściciela, — subnarytarny miejscowe. Podług nieskończonych długich korytarzy były częściowo powyrywane, w oknach pozostały tylko kramy, w miejscach, gdzie były piece, zwały czarne czeluskie kominy. Okropność! Kiedy otworzył zajęł Fuarków, — machnął ręką na ten pusty dla urządzenia koszar obiekt rządowy, gdyż wymagał zbyt wielkich wkładów. Ale w ślad za zwycięskimi armiami królów, cesarzy, oraz królów — cesarzy apostołskich, przyzwyczajony pierwszeństwa pilnywywadozce przezróżnych zakonów. Jedną z nich, wśród placów wszystkich lub okolicznych, zjechał ów klasztor i najpierw sprawdził sobie kilka tegich kłódek, dla zabezpieczenia zdybyć przed konkurencją. Wkrótce zaczęły się gąszyć spory. Karmelici wrzeszczeeli, że dom ich, Kapucyni czynili to samo, panny Wyzwki pisałały o swojej swobodzie, Bernardyni pisali do Rzymu, Piąrzcy do Wiednia, Dominikanie plakali przed generał-gubernatorami, — a w klasztorze urządził się z całym społeczeństwem. Rząd polski — rzecz naturalna — przyjął z uprzejmym gestem „niezadowolony”. To wszystkie dane nie charakterystycznie wprawdzie ducha i stracha do wynajęcia, który według wszelkiego prawdopodobieństwa wlo klasztor od nowej kampanii i ma w nim swoją bazę operacyjną. Ale są konieczne dla zrozumienia przebiegu ciekawej sprawy domu ze strachem.

Ziemia fuarkowska była wdziedzina i rodzina wszystko co mogła. To też ogród tak dużej wielkości w samem prawie mieście musiał dawac porządnie zyski temu, kto zechciałby go uprawiać i pilnować przed chciwością tysiąca malelników i starszych podmiejskich wandalów, dla których nie tylko „szlachety”, ale i mri chłubi nie stanowiły przeszkody.

Mecenat — Pypicłski zachwalał z urzędu towar: — To jest łoże jabłko! proszę zwrócić uwagę! Właściciel najwidoczniej zbliżował, mówię to w sekrecie, że wydzierżawia ten dom. A sprzedać nie chce — i na rację. Ten ogród może, przy odpowiednim staraniu, dać kilkanaście tysięcy złotych, samych inspektów już pół morgi, a całość obejmuje przeszło dziesięć morgów warzywnej ziemi i sad o prócz tego. To cały fołwark — i w mieście! Cukiernia plac miesięcznie...

— A co jest ze strachem? — przerwał Okpimkarny — to mnié bardzo interesuje, więcej, niż cukierka.

Pypicłski mówił głos:

— Co do stracha — to moge zapewnić, że jest w gatunku najlepszym. Świadkowie stwierdzają, że zjawia się tylko w nocny, biało ubrany, brzozy, lańcuchami i otwiera wszystkie drzwi, chodzi po powietrzu, — jednym słowem, nie mu zarzucić nie podobna. Właściciel domu z początku przypuszczał, że ma do czynienia z czymś niesamowitym i zarządzał obywateli przy pomocy kolaboratorów, ogrodnika, a nawet agentów policji politycznej. Wszyscy jednak doszli do przekonania, że działa tu zupełnie autentyczny duch wlo strach. Nawet siarkę czarę po nim, do tego stopnia wszystko się zgadza z charakterem stracha. Ja wogóle nie wierzę w strachy, ale tutaj muszę ustąpić wobec faktów.

Socjalistyczny program Kas Chorych

Zagadnienie leczenia socjalnego na ogromne znaczenie dla klasy robotniczej, gdzie wszelkiego rodzaju choroby i epidemie czynią zastraszające sponieszczenia. Stronnicwa socjalistyczne na czelo swego programu wysunely bezplatne udzielenie porad lekarskich i uslowsly zdobycze medycyny stosowac też w wzgledem proletariatu, który byl nauczony trzymac w porzadku przez funduszow i zaplacenie lekarza i potrzebnych leków. Program socjalistyczny, zmierzajacy do przerzucenia kosztów leczenia na klasy posiadajace, wywołal wielką wrzawę w całej prasie kapitalistycznej, która po dziesięć dni nie ustala. Walka z Kasami Chorych, silnie prowadzona i popierana przez wielki przemysł, dotarła nawet do klasy robotniczej, gdzie usilnie sie zolizydzi Kas Chorych w najwstraszniejszy sposób i wszelkie nieszczęścia gospodarce, które Polskę nawiedzily, jak naprzyklad bezrobocie, tłumaczy sie nadmierem opłatem, uskutecznianiem przez przemysł na rzecz ubezpieczeń społecznych. Kas Chorych tymczasem przechodzily bardzo ciężkie koleje, abowiem na skutek przesilenia gospodarczego spadaly ratowne fundusze, ktorými rozporozadzaly, a napływ chorych ustawicznie wzrastal. Szczególnie ostatnio z powodu niskiej stopy życiowej robotnika polskiego i ciężkich warunków, zdrowotność ulega silnemu pogorszeniu, a przepełnienie w ambulatoriach dalo nam najlepszy obraz kontakcyjny utrzymywania Kas Chorych. Według statystyki z r. 1925 było udzielonych porad w Kasach Chorych w Polsce doszła do blisko 13 milionów! W Najlepiej funkcjonujacy Kasy mialopolskie, a w szczególności krakowska Kasa Chorych, a to dzięki temu, iż w Krakowie posiadamy specjalistów, którzy doskonalszą Kasy Chorych i zadaniu temu sie całkowicie poświęcają. Mam na myśli tow. Dr. Kunickiego, tow. Zyg. Klemensiewicza, tow. grossa Żulawskiego, sen. Englasa, Dr. Daniela Grossa etc., których projekty bywają stosowane we wszystkich Kasach Chorych. Wymisły kilka słów porównawczo o Kasach Chorych w Bystrze, występującemu Stowarzyszeniu Związek Kas Chorych, do którego należą chory robotnicy ze wszystkich stron Polski. Samotarium to, prowadzone przez Dr. Meidingera, podziwiane przez wszystkich lekarzy, posiada urządzenia i pracow-

nie, jakimi sie żadna klinika amerykańska nie może poszczycić. Do Domu Zdrowia zawsze przyjmowali chorych w dniu 8 czerwca 1925 r., a do dnia dzisiejszego leczylu sie blisko 400 chorych! Zakład posiada urządzenie wodolecznicze i lazienki, pracownice lekarska bakteriologiczno-chemiczna, wspaniale wyposażony oddział leczenia fizykalnego, oddział Roentgena etc.

Dolęchacz robotnik sie mógł marzyć o to, aby dla poratowania zdrowia wyjechać na przeciąg kilku tygodni, względnie miesięcy, zależnie od potrzeby do Sanatorium i tamże pod ciągłą opieką i kontrolą wybitnych specjalistów poddawac sie leczeniu. Zadano to spełnić krakowski działacze Kas Chorych i im sie udało w pierwszej linii podziękowanie. W najbliższym czasie zamierzają krakowski Związek Kas Chorych, przy pomocy krakowskiej Kasy Chorych wybudować specjalne sanatorium dla chorych na gruźlicę, co będzie dla klasy robotniczej prawdziwym dobrodziejstwem, jeżeli zważymy, jak kolosalny odsetek robotników, jakich zwadamy na tę proletariacką chorobę, jaką jest gruźlica.

Jak niechędzie sie sanatorium dla klasy robotniczej, w którym koszty utrzymania całkowicie ponoszą Kasy Chorych, dowodzą niebywale przepelnienie Domu Zdrowia w Bystrze, doład odzienne napływają podania które niestety z powodu braku miejsca nie mogą być uwzględnione.

Wybudowanie nowych domów zdrowia, ciepłone chorób i epidemii wśród klasy robotniczej, walka ze śmiertelnością — oto socjalistyczny program Kas Chorych Zrealizowania powyższego programu należy jedynie do klasy robotniczej, która przez odzianie Kas Chorych w szcpe Polskiej Partii Socjalistycznej umożliwi ziszczenie tak ważnych postulatów!

Jestemy dopiero o progno reformy, na tem polu przeprowadzanych i zadanie działaczy kasowych jest wielkie i wdziedne, abowiem wima oni przekonac społeczeństwo, iż obowiazkiem moralnym wszystkich obywateli jest przyczyniac sie wszystkimi możliwymi sposobami w zwalczaniu chorób, rozszerzających sie w domach proletariackich i zahlebiających cale nieraz rodziny robotnicze.

Zygmunt Gross.

V ZJAZD LEGIONISTÓW W KIELCACH

Zarząd główny Związku legionistów zawiadoma, iż tegoroczny walny zjazd legionistów odbędzie się w Kielcach.

Obrad delegatów Związku wyznaczone są na dzień 7 sierpnia godz. 16.30, natomiast 8 sierpnia od samego rana rozpoczyna sie uroczystości zjazdowe, następnie będą obrady walnego zjazdu wszystkich przybylych do Kielc legionistów oraz, odeczy pierwszego marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

Wszyscy biorący udział w zjeździe będą obowiazani wykupić na miejscu w Kielcach kartę uczestniczenia w cenie zł. 7. Za tę opłatę uczestnik otrzymuje żołnierskie wyżywienie i pomieszczenie przez cały czas trwania zjazdu, co ze względu na małą ilość hoteli i restauracji jest rzeczą bardzo ważną.

Uczestnicy, którzyby chcieli zamówić dla siebie pokój w hotelu winni sie zwracac do sekretariatu Kielce, ul. Ogrodowa 4.

Przygotowania do zjazdu Legionistów w Kielcach w dniach 7 i 8 sierpnia (w sobotę i niedziele) sa w pełnym toku. Legionicy w Krakowie, którzy pragną wziąć udział w Zjeździe, zechcą już od dnia 26 bm. (w poniedziałku) zgłaszać sie w godzinach 4-6 w lokalu Związku Legionistów ul. Płocimska 53, I piętro. Pożądane są szczególnie zgłoszenia dla uśmiechniętych kolegowych. Za udział w zjeździe złożyć uczestnicy w Kielcach 7 złotych, za co otrzymają 2-dniowe pełne utrzymanie.

Na zjazd w Kielcach przybędzie marszałek Piłsudski i wygłosi odeczy, związany z cyklem odczytów marszałka o roli Legionistów.

W Krakowie, w związku na równoczesne uroczystości strzeleckie i związany z nimi pobyt zagranicznych gości, tradycyjni obchód sierpnywy odbył się w dniu 5 sierpnia, połączony z programem ogólnym obchodu tronu i ślaskim kadełkowym. Okregowy zarząd Związku Legionistów w Krakowie urzadzil w dniu 5 sierpnia wielkie tradycyjne pochodó do „Oleandrów” oraz manifestacyjne zebranie legionistów.

Wybory do Kasy chorych w Krakowie

TRAMWAJARZE KRAKOWSCY GLOSILJA NA DWOJKĘ.

We czwartek w domu Tow. Rob. w Podgórzu odbyly sie przed i popołudniu dwa liczne zgromadzenia pracowników tramwajowych. Referowali tow. Karton, Dr. Michalowski i Ziffer. Uchwalono jednomyślnie rozwinąć energicznie agitację za listą robotniczo-socjalistyczną a w dniu wyborów oddać głosy na dwojkę.

— 0 —

ZGROMADZENIA PUBLICZNE

W sprawie wyborów do krakowskiej Kasy chorych odbęda się

Pródnik Czwarony w niedziale 1 sierpnia 1926 o godz. 4 popołudniu w Szkole gimnel. Referenci rm. tow. Klucza i tow. red. Wobmut.

Czarna Wieś we wtorek 3 sierpnia w lokalu p. Schlanga i godz. 6 wieczór. Referenci tow. Wobmut i Radwanski.

Nawa Wieś we srode 4 sierpnia w lokalu p. Zaborskiego o godz. 6 wieczór. Referenci tow. Reiman, Schöb i Gwóźdz.

Krowdzra we srode 4 sierpnia o godz. 6 wieczór w lokalu p. Amstera. Referenci tow. Kornicki i rm. tow. Ziffer.

Dobnik we czwartek 5 sierpnia o godz. 6 wieczór w lokalu p. Bergera. Referenci tow. red. Feldman i Przybył.

Grzegorzki we czwartek 5 sierpnia o godz. 6 wieczór w lokalu p. Wischnitzora. Referent poseł Stafczyk i tow. Węglowski.

Rakowice w piątek 6 sierpnia o godz. 6 wieczór w sali gimnel. Referent tow. Reiman.

Pracownicy Użyteczności Publicznej (elektrownia, szawarni wodociąg. rzędni, służba miejska, zakłady czeszeniowe) we srode 4 sierpnia o godz. 6 wieczór w sali Domu robotniczego przy ul. Dunajewskiego 5 II p. Referent rm. tow. Dr. Rosenzweig.

Zgromadzenie Betoniarzy w poniedziałek 2 sierpnia o godz. 5.30 w sali Domu Rob. przy ulicy Dunajewskiego 5 II p. Referent tow. Bocian.

Zgromadzenie Stolarzy we srode 4 sierpnia o godz. 6.30 w sali Domu Rob. przy ul. Dunajewskiego 5 II p. Referent red. tow. Feldman.

Konferencja Zarządów Grup Zawodowych i kandydatów do Rady Kasy we srode 4 sierpnia o godz. 7 wieczór w sali Domu Rob. przy ul. Dunajewskiego 5 II p. Referenci poseł Dr. Bobrowski, rm. Dr. Rosenzweig i Bocian.

Zebranie członków Komisji Wyborczej (członków PPS i Buntów) i meków zaufania listy Nr. 2 odbędzie sie we czwartek 5 sierpnia bm. o godz. 7 wieczór w sali Domu Rob. przy ul. Dunajewskiego 5 II p. Referent tow. Dr. Rosenzweig.

Pólskie i Zierzyńskie we czwartek 5 sierpnia o godz. 6 wieczór w sali Domu Grzmotów. Alojza Krasifskiego Referuje poseł Dr. Zygmunt Marek.

— 0 —

GŁÓWNY KOMITET WYBORCZY LISTY NR. 2 (Polskiej Partii Socjalistycznej i Związków Zawodowych)

mieści sie w sekretariacie Krakowskiej Rady Robotniczej przy ul. Dunajewskiego 5, II p. oficyna.

Komitet udziela wszelkich informacji w sprawie wyborów do Kasy chorych, wydaje odeczy i kartki głosowania codziennie od 10 rano do 1 w poludnie i od 4 do 8 popołudniu.

Rada Robotnicza PPS
Rada Związków Zawodowych

Baczność!!

Już nadeszły najnowsze żurnale mód

na sezon letniy i zimowy 1926-27.

M. Landau, Kraków, Sz. Kryża 5.

Wielki wybór! Ceny konkurencyjne
doprowadzamy odpowiedni rabat!

Tamte również są składka masekny krawiec.

Już wyszła z druku książka tow. posta IGONACEGO DASZYŃSKIEGO p. t.:

„Sejm, rząd, król, dyktator“

Cena zł. 1,75.

Do nabycia w administracji „Naprzodu“
(Kraków, Dunajewskiego 5)

ZJAZDY

ZJAZD NIŻSZYCH FUNKCJONARIUSZÓW PAŃSTWOWYCH W WARSZAWIE.

W dniach 24 i 25 lipca odbyly sie w Warszawie zjazd delegatów największych grupowań organizacyjnych niżej wymienionych państwowych funkcyjnaruszów państwowych, którzyby obecnie jeden wspólny Związek niżej funkcyjnaruszów państwowych Rzeczypospolitej Polskiej, z siedzibą w Warszawie (Nowy Świat 67).

Delegaci, którzyby sełnageli ze wszystkich stron Polski (niemle świećulo swą nieobecnością woi. poznaciskie) zajęli sie przedewszystkiem sprawą najbardziej ich obchodzącą: uposażenie wmagac i zabezpieczenie emerytalnego. Niędobę byli i zabezpieczenia emerytalnego zosterkowó nie neodpowiadnie, ale też te, które mogłyby mieć ujęć w doli niżej funkcyjnaruszów sa ograniczone lub wręcz niestosowne.

Zjazd poświęcił też wiele uwagi w sprawie zorganizowania jak najszerzej reszcy pracowniczych, pragnąc dzięki silie pracy zbiorowej zapewnić niższym funkcyjnaruszom nietyfko należą obronę praw ale też dać swym członkom pomoc materialną, jak kasa pogrzebowa, pomoc leczenia (państwowa jest prawie żadna) i t. p. Zjazd wyrażał zwage na podniesienie poziomu kulturalnego i fizycznego, na którym rozwija swą działalność i prace oświatową.

Na czelo organizacji stanęli długoletni działacze organizacyjni, jak A. Mucyna, N. Możga, K. Łabunski, I. Wrzesiński, P. Dykowski, M. Piński i t. inni, dajacy gwarancje rozwoju młodej organizacji.

inicjatywę zorganizowania ruchu organizacyjnego niższych funkcyjnaruszów państwowych, która doprowadziła już do połączenia sie trzech największych grupowań tej kategorii pracowników nalezy uważać za szczęście rozpoczęcie tej tak ważnej pracy nie tylko dla organizacyjnych sie ale i dla całego społeczeństwa, w interesie którego lezy posiadanie pracy jak najbardziej wyrobionych społecznie i dających do rozwoju kulturalnego i oświatowego.

PIERSIENKI i ślubne

poleca najtaniej Emil Goldwasser w Krakowie, Grodzka 13

Przedłup pocztyną

BACZNOŚĆ METALOWCY! W fabryce sygnałów i urządzeń kolejowych w Krakowie trwa od 5 tygodni strajk. Nie należy tam zgłaszać się po robotę.

Z ORGANIZACJI TRAMWAJARZY KRAKOWSKICH

W dniu 29 lipca odbyły się w Domu Robotniczym w Podgórze, pod przewodnictwem tow. Kartona, 2 zgromadzenia pracowników tramwajowych: 1) zgromadzenie porządkowe dziennym, 2) wybory do Rady Kasj Chorych. Do pierwszego punktu referował tow. Karton, do drugiego tow. Ziffer i dr. Michałowski. Po referatach wygłaszał się gorąca dyskusja, w której zabierali głosy cały szereg tow. tramwajarzy. Mówcy popierali w ostrej sposobie wprowadzenie z powrotem do tramwaju fischerowskiego systemu protekcyjnego, który tak przy ostatniej podwyżce płac, t. zw. indywidualnej, jak i przy wypłacie rameneracji mieli możność zaobserwować, a który ma na celu rozbić organizację i osłabić sily bojowej pracowników tramwajowych, która jest solą w oku zamaskowanych wrogów ludu robotczego. Po odczytaniu przez tow. przewodniczącego komunikatu „Naprzód” z dnia 26 bm. o rozdziale przez tow. posła dra Bobrowskiego tajniem, która otrzymał jako członek Rady nadzorczej Tow. tramwajowego, na cele humanitarne okrzykiem na cześć tow. dra Bobrowskiego nie było końca.

Omawiając wybory do Rady Kasj Chorych, mówcy podnosili zasługi obecnego Zarządu Kasj, który stał dążyć do ulepszenia leczenia chorych, a nawet w wypadkach i osłabieniu sily bojowej pracowników nadzwyczajnie, w ustawie nie przewidziane, o czym zresztą najlepiej leczący się członkowie Kasj wiedzą. Niezależnie od tego buduje już drugi gmach Kasj, aby ułatwić tysiącom członków dogodnie, według najnowszych wynalazków medycyny leczenie. Po dyskusji tow. przewodniczący poddał pod głosowanie następującą rezolucję, którą jednomyślnie uchwalono:

1) Pracownicy tramwajowi, zgromadzeni w dniu 29 lipca w Domu Robotniczym w Podgórze, przyjmują sprawozdanie Zarządu do wiadomości;

2) domagają się szybkiego przeprowadzenia regulacji płac, co ze względu na pracowników starych i ustalenie plac zasadniczych, niezgodnych do wymiaru emerytury, powinno być w jak najkrótszym czasie wykonane;

3) uchwalają przy wybraniu do Rady Kasj Chorych w dniu 7 sierpnia br., oddać swoje głosy na listę PPS i klasowych Związków zawodowych, t. j. Nr. 2, polecając wszelkie inne listy, jako listy wrogów, zdradźców i rozbiłczych klas robotniczych;

4) domagają się zapłaty za godziny nadliczbowe przy ruchu, w myśl ustawy o czasie pracy, art. 8, według norm, wymienionych w artykule 16 niniejszej ustawy. Odbyły jednak dyktando tego względu nie chciała, polecając Zarządowi Związku poczynić ustawę określone kroki, które spowodują teże do respektowania ustaw Rzeczypospolitej polskiej;

5) żądają zwrotu Zarządu funduszu emerytalnego, celem zwołania Zarządu dotychczasowego i przywrócenia w myśl statutu emerytalnego lich wysokości i zabezpieczenia pozostałych funduszy od ewentualnej dewaluacji;

6) piętnują dotychczasowy t. zw. indywidualny system podwyżek płac i protekcyjny rozdział rameneracji, co wywołuje niesłychany ferment i rozorygowanie pracowników;

7) strajkującym tow. metalowcom z fabryki sygnałów w Krakowie przesyłają życzenia zwycięskiego zakończenia strajku i opodatkują się na ten cel jednorazowo po gr. 50 od członka;

8) polecają Zarządowi Związku zwrócić się w lich imieniu do tow. posła dra Bobrowskiego z prośbą, aby mandat członka Rady nadzorczej Spółki tramwajowej, nadany mu przez walne zgromadzenie tegoż zakładowca strajku i opodatkują się na ten cel jednorazowo po gr. 50 od członka;

9) odpowiadają na interpelację i wyjaśnieniu niektórych spraw, tow. Karton wezwaniem do solidarnego głosowania w dniu 7 sierpnia na listę Nr. 2 i okrzykiem na cześć tow. posła dra Bobrowskiego zamknął zgromadzenie. Przy śpiewie „Czerwonemu Szlendarowi” tow. tramwajarze opuszczali salę Domu Robotniczego.

ZGROMADZENIE MURARZY

Dnia 30 lipca w sali Domu Robotniczego przy ul. Dunajskiego 5, odbyło się zgromadzenie murarzy z następującym porządkiem dziennym: 1) Zwołanie, 2) Sprawozdanie delegacji z ostatniej udybnej konferencji w Izbie budowniczych, 3) Organizacja i taktyka, 4) Wybory do Kasj chorych w Krakowie, 5) Dyskusja i wnioski.

Zagał przewodniczący tow. Ścibor, który udzielił głosu tow. Sawickiemu jako delegatowi do Izby budowniczych. Tow. Sawicki przedstawił zebranym przebieg konferencji, oraz wyjaśnił stanowisko budowniczych, który uznaje słuszne żądania robotników z powodu wzrostu dochodów artykułów wytworzonych jako delegacja przedstawia, to jednak do zadań o podwyżkę 37 proc. nie przycylił się, aby na tem nie uciepiała prywatna inicjatywa. Natomiast imieniem delegacji Izby Budowniczych, przez teże Izby architekt Wojtyczko oświadczył, że dotychczasowa umowa będzie respektowana przez wszystkich członków Izby.

Tow. Łapiński podniósł zarzut, jakie spożytki delegacja robotnicza z powodu lamania umowy samymi robotnikami a trzepaniem sprawozdanie, Szwajckiego oświadczył, że w umieszk obu stron odbył się pównona konferencja dnia 10-go sierpnia br. Następnie omówił wybory do Kasj chorych, wzywając zebranych do oddania swych głosów w dniu 7 i 8 sierpnia na listę nr. 2.

W końcu tow. Łapiński postawił dwie rezolucje: 1) Zgromadzenie robotnicy budowlani w Krakowie przyjmują do wiadomości sprawozdanie delegacji emerytalnej i polecają teże odnowić umowę po myśli wniosku tow. Łapińskiego. Zgromadzenie bezwzględnie potępiło polecania robotników, którzy chcą rozbiłkają organizację, tem samem stają się owarce przeciwni wszystkim m robotnikom budowlani, próbując tyżkże wciągnąć do wrogiej organizacji faszystowsko-klerykalnej. Zgromadzenie uchwala, aby się przeciwstawić tym zakusom naganiczy rozpocząć energiczną agitację za zbudowaniem silnej organizacji zawodowej, zdolnej do odparcia zamierzonych reakcji na prawa robotnicze, oraz do dalszej walki o nowe zdobycze, oraz o polepszenie warunków pracy i płacy.

2) Zwązywają, że faszystowsko-klerykalna organizacja i SKA, przy pomocy różnych instytutów stowarzyszenia w organizację zawodowych, wylągawia swymi ręcami do zdobycia rady Kasj chorych, tem samem pragnie zniszczyć instytucje robotnicze, zgromadzenie murarzy i robotnicy budowlani uchwala, w dniach 7 i 8 sierpnia solidarnie głosować na listę Nr. 2, listę PPS i Związków klasowych zawodowych, aby przeciwstawić się zakusom klerykalnym i ich slugosom.

Następnie tow. Opłuski nawiązał do sprawozdania z konferencji, przedstawił zebranym obecne położenie w zawódzie budowlanym, oraz warianka roboty jednostek, które pragną rozbić solidarności robotniczej. Co do taktyki podniósł, że cała praca organizacyjno-agitacyjna powinna polegać na prawidzie, albowiem system demagogiczny oparty na obietnicach, podkopuje zaufanie, a przez to działa szkodliwie na masę. Tow. Sawicki odmówił taktykę pracodawców w stosunku do robotników wobec dalszego bezrobocia, wezwał zebranych do wytrwania w swojej zawodowej Organizacji.

Po uchwaleniu rezolucji tow. Ścibor w krótkim przemówieniu zamknął zgromadzenie.

GOSPODARKA DYREKTORA SONANINIEGO W HUCIE CYNKOWEJ W TRZEBINIU

W ubiegłą środę odbyły się pertraktacje między przedstawicielami zarządu huty cynkowej firmy Giesche w Trzebiniu a przedstawicielami urzędniczymi huty w sprawie podwyżki płac. Firma Giesche uchyliła się od zawarcia umowy z „Polskim Związkiem zawodowym pracowników przemysłowych i handlowych”, a dyr. firmy P. Sonanini Niemiec (szwajcarski podobno) miał czelność powiedzieć, że ze związkami mającym swą siedzibę w Sosnowcu nie będzie on zawarował, bo mógłby się zgłosić pierwszy lepszy komunistyczny Związek z Wina, któryby zażądał pertraktacji. „My nie potrzebujemy związków aż Kompropolent”, mówił p. dyrektor. Pan Sonanini czuje się widocznie wielkim patrolą dzielnicowym i śmie każdemu Związkowi, który mu się nie podobą, nazywać komunistycznym. Takiego przedstawiciela wysłała firma Giesche na konferencję, która zresztą musi się odbywać w języku niemieckim przy udziale tłumacza z powodu nieznamo-

ści języka polskiego przed dyrektora.

Jak długo rząd polski pozwoi na ponoszenie się i prowokowanie polskiego pracownika przez obcych przyszłows?

Nowy kurs komunistów wobec socjalistów

W Paryżu powstaje nowe czasopismo rosyjskie pod tytułem „Primerne” (Pojedynanie) pod redakcją Kusowej. Zadaniem jego ma być propagowanie porozumienia socjalistycznej części emigrantów rosyjskiej z rządem bolszewickim. Ten ostatni, jak notuje „Rosusko Wremia”, miałby decydować się na pertraktacje z eserami i mienszewickami, obliczając im zalegalizowanie ich partii w Rosji. Szczytniejsza jest jeszcze pogłoska w temże podawana piśmie, jakoby zamierzano w Moskwie obu tym partiom — w przeciwstawie do szacelnych przedsiębiorców, którzy nie ścigali rząd bolszewicki — oddać do dyspozycji trzecia część miejsc w Radzie komisarzy ludowych. O bliższych warunkach też projekowanej domienianej ugody — prócz oczywiście zaniechania walki z rządem sowieckim — brak informacji.

KRAKOWSKA RADA ROBOTNICZA PPS I KRAKOWSKA RADA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

urządzą w niedzielę i sierpniu o godzinie 11 przed południem w sali teatru „Nowości” przy ulicy Rajskiej

ZGROMADZENIE LUDOWE

Na porządku dziennym: Sytuacja polityczna i wybory do Rady Kasj chorych, oraz sprawa ubezpieczeń społecznych wogóle.

Referują tow. posłowie: Dr. Zygmunt Marek i Zygmunt Żuławski.

Towarzysze! Stawcie się liczn!

Wiadomości polityczne

HISZPANIA USTĘPIJE W SPRAWIE LIGI NARODÓW

„Petit Parisien” donosi z Madrytu: Jest trzezza nadzieja, że Hiszpanja zgodzi się na polecania formuły w sprawie lich stanowiących w Lidze narodów, polegająca na tem, że przynajmniej będzie specjalne miejsce w Radzie na okres 8 do 10 lat z możliwością przedłużenia tego stanu rzeczy na dłuższy okres.

O PRZYSPIENIE PRZYJĘCIEM DO LIGI NARODÓW

„Journal” zaznacza w sprawie rokowań francusko-belgijskich, że Briand i Vandervelde stwierdzili jednomyślnie, że niemożliwie jest dalsze oddalenie przyjęcia Niemiec do Ligi narodów, co niewątpliwie naraziłoby na niebezpieczeństwo Lige narodów oraz politykę locarnedowską. Według „Matina” przedstawiciele Francji i Belgii będą się starali uzyskać od zainteresowanych mocarstw zgodę na rozszerzenie procedury w sprawie przyjęcia Niemiec, która ma być ustalona przed terminem zebrania się Rady Ligi narodów.

ZAKONCZENIE KONTROLI WOJSKOWEJ W NIEMCZECH

„Neue Freie Presse” donosi z Berlina: W kołach poinformowanych liczą się z odwołaniem komisji kontrolującej z Berlina najdalej w październiku, jeżeli nie nastąpią specjalne jakieś komplikacje. Część otcierców komisji otrzymała zawiadomienie, by przystawiała się na objęcie w jesieni innych stanowisk.

POKOJ NA BALKANIE ZAPEWNIONY

Grecji przez ministrów oświadczył dziennikarstwo, że rokowania między Jugoslawią a Grecją w sprawie Salonik mogą być uważane za ukończone, a to do dwóch, zdawalających obie strony. W ten sposób pokój na Balkanach jest zapewniony na dłuższy czas, a Grecja będzie się mogła w całej pełni poświęcić zagadnieniom gospodarczym i finansowym.

POWONNA KANDYDATURA COOLIDGE'A

Associated Press donosi, że były ambasador Child po wycisze u prezydenta Coolidge'a oświadczył, że Coolidge zamierza ponownie kandydować przy wyborach na prezydenta w roku 1928.

KRONIKA

Kraków, 1 sierpnia.

Krakowianie zagraża brak chleba

Jeszcze przed kilku dniami na rynku krakowskim znajdowały się wielkie zapasy mąki, a podaż przewyższała znacznie popyt. Obecnie mąka zniknęła, kupcy i piekarze gonią za zakupami, oświadczaając, że nie posiadają żadnych zapasów, młyny krakowskie zaś stoją. Przyzwyczajony do pożytku Krakowa mierny, o ile województwo krakowskie nie rozpozna natychmiast energicznej akcji przełożono wyróżnionej spekulacji, będziemy świadkami, że podaż najbliższych dniów pozostanie ludność krakowska bez chleba.

Niesumienność producentów i szukanie nadmiernych zarobków na głodzie mas ludu pracującego powinny być jak najszybciej poskromione. O ile jednak rząd chce biednym konsumentom naprawę przyjąć z pomocą i zabezpieczyć się przed różnymi niespodziankami, będzie zmuszony utworzyć rezerwę zbożową, gdyż przy zupełnie wolnym eksporcie bardzo często będą się powtarzać sytuacje, podobne do dzisiejszej, że zabraknie mąki i w takich wypadkach, pomimo wyższego ceny mąki, krakowianie w końcu...

Konferencja same nie pomoże, należy działać, i to jak najszybciej, aby odwrócić katastrofę.

— 0 —

Chrońcie się przed czerwoniak!

Miejski Urząd Zdrowia zwraca uwagę, że od pewnego czasu zaczynają pojawiać się przypadki czerwoniaka (dysenterji).

Nie ulega wątpliwości, że szerzeniu się tej choroby sprzyjały błędnie higieniczne, popołniane przez ludność, zwłaszcza w porze spoczynku w stanie surowym owoców i jarzyn. Chociaż ochronić się przed zakażeniem czerwoniaka, wskazaniem jest przede wszystkim zachowywanie pedantycznej czystości osobistej, mianowicie dokładne mycie rąk przed każdym jedzeniem i po użyciu ustępu, ładu po zrekucji się z podejrzaniem przedmiotami, utrzymanie czystości w mieszaniach, a szczególnie w kuchniach, bardzo staranny wybór środków spożywczych, zakupywanych na targach.

Nie należy kupować pokarmów nieświeżych, nadspuchniętych, nieczysto przechowywanych, niedojrzałych owoców. Nie należy piąć narażone większej ilości wody zmięte, spożywać szybko większej ilości lodów, a wogóle do wszystkich celów jak soczycowych, jak gospodarskich używać wyłącznie wody wodociągowej, która jest stale kontrolowana. Używanie do jakichkolwiek celów nieprzeznaczanej wody studziennej jest niebezpieczne, używanie zaś wody wlańej wprost niebezpieczne. Starannie wybrane pokarmy należy odpowiednio przygotować przed spożyciem. Mleko należy przegotować. Pokarmy, które spożywa się w stanie surowym, jak rzodkiewki, salaty, ogórki, pomidory i owoce, należy nadszyciwać dokładnie oczyścić, przemywać wodą wodociągową, salatek nadzwyczaj wstrzymania ostrożności w rozdzianiu, a w razie potrzeby poddać ich w ogólnym w obecnym czasie wogóle jać niższej, rzodkiewek, surowych owoców, salatek i ogórków.

Osoby zajęte przygotowywaniem potraw, powinny szczególnie baczyć na czystość swych rąk, należy zwracać baczną uwagę na zdrowie tych osób. Pokarmów nie należy po ich sprzągnięciu dłużej przechowywać i zawsze chronić je przed muchami, które jak wiadomo, przenoszą choroby zakaźne.

Należy wystrzegać się picia alkoholu. Umiarkowanie zbytniego stylizowania się z osobami cierpiącymi na choroby zakaźne. — Trzeba zwracać uwagę na lekko przebiegające przypadki czerwoniaka, od których łatwo się zakażać.

— 0 —

ANEKDOTA O DZIERZYŃSKIM. — O Feliksie Dzierzyńskim zamieścił „Ill. Kurjer Codzienny” feljeton anegdotyczny p. t. „Dzieje pewnego szlachcika polskiego”. O nie prawdziwie są podane tam anegdoty, trudno narazie zbadać. Jedno wszakże opowiedziane tam zdarzenie, którego uczestnikiem byłem tośbicie, opisane jest zupełnie błędnie. Wiadocznie autor pisał ze słyszenia, nie starając się skontrolować zasłyszanych faktów, skutkiem czego powstąpił taki błąd. Mam tu na myśli: „Dzieje anegdotyczny” w jaki sposób Dzierzyński rozstał się z posadą, korektora „Naprzód”. Scena, jaka się między Dzierzyńskim a mną rozegrała, była w rzeczywistości znacznie drastyczniejsza niż młynaj jej opis w „Kurjerze”, a tak niezwykłe ko-

Urzędowo komunikat o wykrętej aferze szpiegowskiej

Prokuratura krakowska komunikuje: Kilkumiesięczna obserwacja szeregu podejrzanych jednostek, prowadzona przez władze wojskowe i policyjne w Krakowie, Przemyślu i Łwowie, umożliwiła zlikwidowanie w ostatnich dniach organizacji szpiegowskiej i istniejącej na terenie Małopolski zachodniej i wschodniej, która rozciągała sieć szwary roboty antypaństwowej także na Warszawę i Poznań. Organizacja ta dążyła do wydobycia tajnych aktów i materiałów wojskowych celem udzielenia ich jednemu z ościennych państw. Kierownictwo organizacji mieściło się w Krakowie, a w skład jej wchodziły osoby objęła pilną przezwanię z posteró miodzeli. W związku z wykryciem organizacji aresztowano w ostatnich dniach w Krakowie, Przemyślu i Łwowie 32 osób cywilnych, które odstawiono do aresztów sądu okręgowego karnego w Krakowie. Przedsięwzięto również aresztowanie kilku osób w Warszawie, które dotąd nie zostały do lutego sądu odstawione. Rewizje, prze-

prowadzone u aresztowanych, ujawniły obfity materiał dowodowy przeważnie w postaci listów, materiałów fotograficznych, przyborów do tajnej korespondencji itp., który oddany został do użytku sądu. Natomiast podane w niektórych dziennikach wiadomości o znalezieniu przy rewizji bomb, materiałów wybuchowych, kultur bakteryj itd. nie odpowiadają prawdzie. Wskutek dotychczasowych aresztowań należy uważać powyższą organizację szpiegowską za zlikwidowaną, a wstępnie dochodzenia władz wojskowych i policyjnych za ukończone. — Władze śledztwo toczy się w sądzie śledczym w Krakowie i ostatecznie jest ścisła tajemnica, której istota ujawnionych czynów wymaga.

Ze względu na znaczną ilość osób podejrzanych i rozmiar materiału dowodowego poftwa śledztwo to prawdopodobnie przez dłuższy okres czasu, w ciągu którego dalsze wyjaśnienia urzędowe nie będą udzielone.

Dalszy ciąg afery cementowej w Krakowie

W sobotę 31 lipca odbyła się konferencja u p. wojewody, na którą przybył reprezentanci dyrekcji kolejowej, krakowskiej dyrekcji robót publicznych, magistratu, Izby budowlanych, krakowskiej Rady robotniczej PPS i Rady Związków zawodowych i reprezentantów tow. Ziffer, Kustowoski i Rejman. Konferencja zgali p. wojewodę, zaznaczając, że uznaje za słuszne żądania Związków zawodowych, które domagają się utrzymania ruchu w lutychszych cementowniach i niesprowadzenia do Krakowa cementu z b. Kongresowej i z zagranicy, zwłaszcza gdy ten cement nie jest lepszy ani tańszy.

W dyskusji wyszły na jaw fakty, które w okresie rzędu „samoci moralnej” absolutnie nie mogły mieć miejsca. Pokazuje się, że często odbywały się przetargi, których wartość jest zupełnie fikcyjna, gdyż nie jest zachowywany zwyczaj dania odpowiedniego czasu ofertom do złożenia ofert ani też nie dotrzymuje się tajemnicy przetargu. To miało miejsce przy ostatnich zakupach cementu przez ministerstwo kolei (Wydział zasobów materialnych). Rządzi się tam niejaki p. Bartnowski. Jak opowiadał reprezentant dyrekcji kolei, w śróde do godz. 10 rano zatelefonowano z ministerstwa że w piątek jest przetarg ofertowy, dostawa cementu, nado wymagalność z min sterstwa ilość faktycznie o połowę mniejsza, niż ta, na którą był rozpisywany konkurs. Jak obliczono,

SKARB PAŃSTWA PONIÓSŁ NA TEM OKOŁO 75000 ZŁOTYCH STRATY

i nado otrzymał cement z cementowni z Kongresowej, która nie jest przygotowana do wyrobu bardziej wartościowych gatunków. Oczywiście niemożliwy przetargu też nie dotrzymano.

Zadna interwencja w tym sprawie nie pomogła. Jest to publicznie wiadomo, że na czas półtora dnia ogłasza się oferty, jest to wynik starej polityki protekcji. Ale krakowska dyrekcja robót publicznych, ta dopiero daje obraz, jak nisko może upaść moralność publiczna, gdy do dalszej instytucji.

Emil Haecker.

INWALIDZI A MARS SZLAKIEM KADROWKI. Zarząd powiatowego kola Związku inwalidów wojennych w Krakowie, jak co roku, chce uczcić wielkopomny czyn dzielnego Legionisty Józefa Piłsudskiego, wzywa wszystkich członków do wzięcia udziału w obywatelskiej uczcie, „szlakiem kadrowki”.

CENTRALNY KOMITET RATUNKOWY. Wczoraj odbyło się posiedzenie egzekutywy Centralnego żydowskiego Komitetu ratunkowego, w którym wzięli udział kapitan Connes z Nowego Jorku, delegat Komitetu dla zbierania fundusów dla zbolałych żydów w Europie, ludzie dyrektor amerykańskiego Johnu p. Gitmanu. Przewodniczącym centralnego komitetu dla zachodniej Małopolski, Dr. Rafał Landau, po powstaniu delegatów złoży sprawozdanie z dotychczasowej działalności Komitetu, zajmującego się udzielaniem drobnych kupom i redukcjioknów bezpoczątkowych pożyczek, zwrotnych w ratach tygodniowych. Następuje o-

cił dostaną się piastowcy. Rządzi się tam p. radca Milan, którego praktyki były wielokrotnie omawiane w prasie mimo skandalów, siedzi on na urzędzie dalej ponieważ jak się wyraził reprezentant Związku cementowni małopolskich ma

POPARCIE WIELKIEGO STRONNICWA T. J. „PIASTA”.

Dostawy dostawało czerwińskie Kółko rolnicze „Orka”. Tak to więc Kółka rolnicze zajmują się handlem. To gospodarstwo w gminie krakowskiej w najstarszy sposób napiewnowo radca miejski tow. Ziffer, żądając cofnięcia wypowiedzi i niesprowadzenia z Kongresowej cementu, oraz zatrudnienia przedewszystkiem ludzi miejscowych, a nie ludzi przyjeżdżających z daleka. Zwrócił uwagę na niebezpieczeństwo z powodu wydalenia około 500 ludzi z pracy, którzy obecnie pracują za zarobek równy zasiłkowi dla bezrobotnych. Dalej tow. Ziffer napiewnowo!

GMINNY HANDEL ZAGRANICZNYM CEMENTEM, oraz warszawski sposób załatwiania spraw w ministerstwach przy sposobności przetargów. Wówczas przyrzekł interwencje w ministerstwie kolei, t. m. skarb, a nado z miejsca interweniował w Banku polskim dla uzyskania pożyczki na wypłatę robotników w cementowni „Bożyci”. Nastąpiło porozumienie, że do 11 sierpnia redukcje nie nastąpią, a w tym odroczone zwrotki dołozę wszelkich starań, by zatrudnić cementownię. Wówczas przyrzekł Wojewoda nie dopuścić do sprowadzania przez gminę cementu opolskiego.

mówiono szczegółowo dalszy tok akcji ratunkowej tak dla Krakowa, jak i dla miast prowincjonalnych. Delegat amerykański miał nadzieję wpłynięcia przez obywateli lutychszych dodatku do podatku wzywanego.

WISŁA POD KRAKOWEM WZBIERA. Od kilku dni padające deszcze i wichura zawiady nasze nadzieje, że po mokrym zserpchu będziemy mieli przynajmniej Julec i sierpień, ostatnie miesiące lata prodom. Wisła, woda, zalanująca Jęsenią, wywołuje jeszcze bardziej ponury nastrój w dziesiątych ciężkich czasach, a groźba ponownych wylewów rzek znów nad nam zawisła. Stan wody na Wiśle w ostatnich dwóch dniach znacznie się podniósł, a zwierciadło rzeki ujęte jest w ramy dolnych bulwarów. Niebezpieczeństwo wylewu Wisły narazie nie zagrożone Krakowem, jak również i dopływy rzeki dotąd nie weszły, a czem świadczy brak notowań stacyi powodziowych wydziału wodnego okręgowego dyrektora publicznego.

AMATORZY LAMPKI ELEKTRYCZNYCH. — Maurycy Wasserberg, zamieszkały przy ul. Krakowskiej 51 donosi o kradzieży lampki elektrycznych z magazynu przez otwarte okno, wartości około 150 złotych.

WALNE ZGROMADZENIE CZŁONKÓW ZWIĄZKU LEGJONISTÓW W KRAKOWIE odbędzie się dziś w niedzielę 1 sierpnia o godzinie 10 rano w lokalu Związku Legionistów, ul. Florjańska 53, i p. **ZNOWU DWIE KRADZIEŻE W BIAŁYM DZIENIE.** Jakób Kopecz, zamieszkały przy ul. św. Sebastiana 1, 34, donosił, że onegdaj w godzinach przedpołudniowych skradziono mu z niezamkniętego mieszkania w czasie chwilowej jego nieobecności ubranie męskie wartości około 250 złotych. — Na skądkę B. Łosińskiego, zamieszkałego przy ul. św. Anny 11, skradziono onegdaj w godzinach popołudniowych z ganku skórki pichlowa, wartość około 100 zł.

— 0 — 0 —

PLASZCZE IMPREGNOWANE I GUMOWE damskie i męskie w największym wyborze poleca A. Bros, Kraków, ul. Florjańska 44 (Naroznik obok Bramy Florjańskiej).

TEATR I KONCERTY

Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. Dziś w niedzielę, w razie deszczu i niemożności odbycia się przedstawienia „Księcia Niezlomnego” na Wawelu odegra zespół „Rodny wileński” o godzinie 8 wieczorem w teatrze im. J. Słowackiego komedję w 3 aktach Zerzeczkiego „Przepróżdka”, w której główna rolę odgrywać znanoknioty artysta i dyrektor Juliusz Ostera. Od poniedziałku, 2 sierpnia rozpoczyna w teatrze im. J. Słowackiego gościnne występy teatr Niewiarowki. Na pierwsze przedstawienie dana będzie operka Gilberta „Dorina” z występem Kazimierza Niewiarowki, we wtorek 3-aktowa operka H. Hirsca „Dolly”, a we środę „Krdłowa noc”.

WYSTĘPY LUDWIKOWSKIEGO W BAGATELI. Doskonale dziś w niedzielę, w teatrze Bagatela z satyryczno-humorystycznymi recytacjami, kulepami i improwizacjami z podanych przez publiczność słów. Pozostała część biletów sprzedaje kasa Bagateli.

PERSKIE OKO W BAGATELI. We środę 4 sierpnia rozpoczyna występy zespół artystów „Perskie Oko” z całym szeregiem najlepszych produkcji z ubiegłego sezonu, w wykonaniu p. Janiny Macierzyńskiej, Ludwika Władysława, J. Słowackiego, Macherzyńskiego, Marka Władysława zespołu tanecznego siostr Halana z Kozłankami. Sprzedaż biletów już rozpoczęła kasa Bagateli.

TEATR NOWOŚCI (ZRZESZ. ART. DRAMAT. Farsa „Bezczki Złota” będzie grana dziś w niedzielę o godzinie 8 wieczór z p. Zbuckim w głównej roli transformacyjnej oraz pp. Biłanką, Krajewską, Poremską, Puchalskim, Brandtem, Bojarowskiem i Biegalskim.

— 0 — 0 —

SPORT

POŚWIĘCENIE I OTWARCIE BOISKA KLUBU SPORT „GARBARNIA”, jakoteż zapowiedziany mecz z Cracowia 1 z powodu niepogody nie odbędzie się. Cały ustalony program uroczystości zostaje odłożony do odwołania.

„LEGA” „POGON” Zawody powiększone odbędą się dziś w niedzielę 1 sierpnia o godzinie 5:30 na boisku RKS „Legia”.

ROBOTNICZY KLUB SPORTOWY „LEGA” urządził dziś w niedzielę o 8 wieczór w salach przy ul. Radziwiłłowskiej 4 wielki dancing. Przygrywać będą 2 orkiestry: Jazz-band oraz zespół mandolinistów.

IV. TURNIEJ LAWN-TENNIS W JASLE o mistrzostwo zachodniego powiatu mafowego i narzędzów wędrowną i pamiątki srebrny (memorial Wład Steinhausa) urządził autor sekcja tenisowa „Czarni” w Jasle w dniach od 5—8 sierpnia na nowych kortach ziemnych. Zamknięcie listy zgłoszeń dnia 3 sierpnia godz. 18. W wszystkich konkurencjach nagrody honorowe.

WOJSKOWE ZAWODY SPORTOWE NA GARNIZONOWYM STADJONIE SPORT. Dziś w niedzielę odbędzie się o godzinie 3 popołudniu na garnizonowym stadionie sportowym w Małych Błoniach zawody z udziałem piłki nożnej 1. p. sap. kol. 1 5 p. sap. Przygrywać orkiestra 5 p. a. c.

— 0 — 0 —

Z Polski

WOJEWODA POZNAŃSKI PRZECIEŻ USTA-PI? Korespondent „Kurjera Poznańskiego” podaje wiadomość jakoby wojewoda wileński p. Raczyń- wicz miał być przeniesiony do Poznania, aby objąć stanowisko po wojewodzie Adolcie Bniń- skim.

ABOJSTWO PODCZAS SPRZĘDKI W Zawadzie pod Nowym Sączem Anna Dziedzicka przegrała większą sumę pieniędzy z karty wcielanej nie do gry przez szankę oszustów karcianych, Michał Dziedzic, mało poszkodowany, domagał się od oszustów zwrotu przegranej przez żonę sumy. Podczas sprzeczki, jaka się z tego powodu wy-

Prawdziwy sukces!

Na skutek odezwę dnia 25 lipca br., skierowa- nej do społeczeństwa przez fabrykę obuwia „Mar- ko”, otrzymał zarząd teście fabryki w ciągu tygo- dnia 376 listów od tych Panów, którzy zakupili obuwie „Marko”, a z których tylko czterech jest częściowo niezadowolonych, zaś reszta przesyła listy pochwalne. Te słowa zarówno krytyki, jak i uznania zostały zakomunikowane robotnikom, co przyczyni się niewątpliwie do dalszego podnieś- sienia jakości obuwia. Zrozumiałem jest, że w każdej fabryce, która wyprodukowała par obuwia, może się zdarzyć ten wypadek, jedną lub dwie pary obu- wie przez nieodparzenie wyjdą z maimi wadami. W każdym bądź razie jest to wielki sukces, że z tych listów, które dotychczas wpłynęły, tylko taki

znikomy procent oburwia częściowo skrzytykowa- no. Zarząd fabryki prosi, by w dalszym ciągu żale i niezadowolenia nie nosić w sercu, lecz wypowie- dzieć wprost, a zostaną usunięte.

Męskie obuwie „Marko” po cenach fabrycznych, t. j. czarne boksowe płó i całe zł. 34,80, brązowe 35,80 zł., lalcery 41,80 zł., nabyć można w Krako- wie: B. Wierzejski, Rynek Główny, Linja A—B; H. Bałuszynska, ulica Szewska 1, L. Muszyński, Podgórze, ul. Lwowska 9; R. Szerbiak, ulica Florjańska 40; „Sport” ulica Grodzka 9; „Pionier- 11”, ul. Karmiecka 9; J. Komper 1 D. Schönberg, ul. Szczepańska 5; B. Jungerwirth, ul. Krakowska 10, oraz we wszystkich innych miastach Polski. 824.

wiązła między Dziedzicem a oszustami karcia- nymi, jeden z nich uderzył Dziedzica kamieniem w głowę, łamiąc mu czaszkę. Zarząd aresztowa- no, Dziedzic zmarł po przewiezieniu go do szpi- tała.

NIEUDAŁE WŁAMANIE DO KASY SKARBO- WEJ. Onegdaj w nocy dostali się złodzieje do biur starostwa w Lisiku i tu zerwali podłogę, chcą wykraść otwór, aby się dostać do parterowego biu- ra, gdzie znajdowała się kasa skarbowa. Wnaw- cześnie zrzęgnięli jednak z dalszej roboty, stwierdzając, że ścianka jest bardzo silna. Po- chłopi wnoszą, że fuserami tymi byli jacyś mło- dziecy złodzieje, nie mający rutyny w tym „za- ciu”.

MORDERSTWO W GRUZIADZU. Onegdaj wieczorem znaleziono w Gruzjadzie koło Kości- ła garnizonowego zwłoki kobiety w rlanie częściowego rozkładu. Ustalono, że są to zwłoki nie- kiej Marii Krzyżosól, lat 40, urodzonej w Tarno- polu, która była służącą u jednego z tutejszych adwokatów. Służąca zamierzała uciec się do Tar- nopolu i zabrała ze sobą swe oszczędności z 10- letniej służby w wysokości 600 zł. Śledztwo w sprawie tej zagadkowej zbrodni w toku.

— 0 — 0 —

Z zagranicy

TRABA POWIETRZNA W BERLINIE. W piątek wieczorem przeszła przez południowo-zacho- dnią część miasta trąba powietrzna, niszącą ko- lonie podmiejskie i zakłady kapielowe.

Z-RĘCZNYN KRÓLA BULGARJI. Rzymski sprawozdawca Biura Reutersa dowiódł się, że zaręczyn bulgarskiego króla Borysa z włoską księżniczką Giovanną uwaćca należy za fakt do- konany.

KATASTROFY ATMOSFERYCZNE WE WŁO- SZCZACH. Przez Włochy północne przeszła wielka burza, połączona z opadami gradowim i śnie- gowem. W okręgu weneckim grad wyrządził cięż- kie szkody w polach. Temperatura spada do 15 stopni. W Alpach śnieg spadł i pokrył grubą war- stwą przełęcze górskie. W czasie przejazdu po- pociągiem Triest—Monachium w pobliżu pasma gór- skiego Valgusana lawina spadła na budynek sta- cyjny, a podciąg tylko cudem uszedł katastrofy. Pod Genuą burza zniszczyła kilka budynków.

BANDYTYZM W AMERYCE. „New York Herald” donosi z Bostonu, że uzbierali bandyci opo- nowali tam wagon pocztowy, poczem zrabowali 60 tysięcy dolarów i zbiegli.

TRZESIENIE ZIEMI W EUROPIE. W obrębie kanału La Manche odczuło trzęsienie ziemi, trwa- jące kilka sekund. W wielu miejscowościach po- pekała ziemia. Szkodę materialną są wielkie. W ludziach nie było ofiar.

ZATONIECIE TRZECH OKRETOW. Trzy o- krety: Francusmy, Peaceful i Maoria, jadąc do Windward Islands, zatoniły wskutek burzy. Wio- sło pasażerów oraz członków załogi poniosło śmierć. Morze wyrzuciło dotychczas 54 zwłoki.

Przeciw Chadekom! Przeciw Komunistom! Krakowska Zorganizowana klasa robotnicza głosi

przy wyborach do Kasy chorych w sobotę 7-go sierpnia i w niedzielę 8-go sierpnia br. tyko

na liście Nr 2.

z kandydatem czołowym posem Zygmantem Żuławskim.

REPERTUAR

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO:

Niedziela: „Przepróżdka” (komedia).
Poniedziałek: „Dorina” z p. Niewiarowską.
Wtorek: „Dolly” (operka).
Środa: „Krdłowa noc”.

TEATR NOWOŚCI:

Niedziela: „Bezczki złota”.

KINOTEATRY

Nowość: „Zemsta modelki” i komedia.
Promień: „Modelka” i komedia.
Reduta: Krwawy parachutek, dramt w 7 aktach oraz „Najkochanjsza lalka maharadzcy”, komedia.
Sztuka: „Urolone miliony” i komedia.
Ulecha: Krew na śniegu, dramt w 10 aktach.
Wanda: „Tam, gdzie pięknie rośnie”.
Werszawa: Charlie Chaplin w „Gorące złoto”.

Kabaret „CITY” przy ul. Gierzyńskiej 23
Telefon 323 — Nowy program. — Codziennie przedstawiane od godziny 8-10j wieczór. — Wstęp wolny.

Porozumienie między Żinowiewem i Trockim?

Moskwa, 31 lipca (AW). Pomiędzy grupami o- pozycyjnymi prowadzone są obecnie negocjacje mające na celu stworzenie jednolitego frontu opo- zycji wobec zarządzeń represyjnych Stalina. Mno- giej głównym przywódcami opozycji Żinowiew i Trocki doszli już do porozumienia, przy- czym zawarty między nimi układ obejmuje plan kampanji przeciw obecnemu kierunkowi „Politi- bura”. Kampanie agitacyjna, która przedewszys- tkiem ma być prowadzona w wojsku, chca Żino- wiew i Trocki przeciwstawiają rozpętanemu już obszaraniu większych ośrodków partyjnych na prowincji przedsięwzięciu przez Rykova i Bu- charina. Działalce ci podczas objazdów wystopo- wali ostro przeciwko rozkładowej działalności o- pozycji. Rezolucje przedstawiane w imieniu cen-

tralnego Komitetu przyjmowane były jednogło- śnie, opancja bowiem botkowała zwolane przez centralny Komitet wnie.

Moskwa, 31 lipca (AW). Potwierdzeniem wło- damości kursujących o porozumieniu między Żi- nowiewem i Trockim jest artykuł w „Izwiestiach”. Urzędowo sowiecka bardzo zwaltonie alakuje Żinowiewa, który mimo, że do niedawna był prze- cwnikiem ideowym Trockiego, dziś pierwszy wychyłał do niego rękę. „Izwiestia” oświadcza- ły, że centralny Komitet w żadnym wypadku nie zgodzi się na rewizję decyzji XIV. Kongresu komu- nistycznego, wykluczających możliwość tworze- nia się frakcji w łonie partji nieistojących na pla- formie dotychczasowej polityki.

— 0 — 0 —

MEBLE NA RATY
Kuchnia i łazienka
Przebieganie i gwarancja**N. PIŚMIAN**
Dzielnicka 80
Kraków 200**obok P. K. O.**
dalejse również od ulicy
Wielopola.**SENAT**WALKA Z PORNOGRAFIĄ
(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)
Warszawa, 31 lipca.

O najwyższe władze wojskowe

Marszałek Piłsudski generalnym inspektorem armji — Ministr spraw wojskowych gen. Skierski lub gen. Rydz-Śmigły

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 31 lipca

W krótkich wojskowych panuje przekonanie, że w najbliższym czasie prezydent Rzeczypospolitej załatwi dekretem spraw organizacji najwyższych władz wojskowych.

Konsekwencją tego dekretu byłoby utworzenie stanowiska generalnego inspektora armji, które to stanowisko objąłby marszałek Piłsudski.

W takim razie ministrem spraw wojskowych po ustąpieniu z tego stanowiska marszałka Piłsudskiego, zostaliby albo gen. Skierski, albo gen. Rydz-Śmigły.

Zaprzeczenie pogłosek o pożyczce niemieckiej dla Polski

Genewa, 31 lipca.

Na skutek notatek, które się ukazały w „Temos” o rzekomej pośrednictwie sekretariatu Ligi narodów między Polską a Niemcami w sprawie pożyczki niemieckiej dla Polski wzmania za ustępstwa terytorjalne na Pomorzu na rzecz Gdańska, korespondent PAT'a zainteresował p. Avenola, pełniącego w niemieckim Drummom obowiązki sekretarza generalnego i otrzymał odpowiedź, stwierdzającą, że sekretariat Ligi narodów nie występuje z żadną interwencją, mogącą służyć za podstawę do tej informacji.

W stercach finansowych Warszawy rozszala się dzisiaj pogłoska, że niemiecki koncern żelazny w porozumieniu z rządem niemieckim, zapotrzebował polskim sirom gospodarstw zużycielisz pożyczkę na cele przemysłowe.

Polityczne motywy tej oferty tłumacza w ten sposób, że propozycja niemiecka ma na celu demonstrację przeciwko misji prof. Kemera, hańbiącej w celach pożyczkowych w Warszawie.

Wydzierżawienie monopolu tytoniowego?

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 31 lipca.

Krają tu pogłoski, rzekomo drogą na Kraków, że rząd ma zamiar zawrzeć umowę z tow. amerykańskim Harrimana (to samo towarzystwo, które kiedyś uduziły w firmie Gieschego) o wydzierżawienie monopolu tytoniowego w zamian za większą pożyczkę.

Pogłoski tych nie udało się w Warszawie sprządzić.

JESZCZE JEDNA POGŁOSKA POŻYCZKOWA

W stercach finansowych Warszawy rozszala się dzisiaj pogłoska, że niemiecki koncern żelazny w porozumieniu z rządem niemieckim, zapotrzebował polskim sirom gospodarstw zużycielisz pożyczkę na cele przemysłowe.

Polityczne motywy tej oferty tłumacza w ten sposób, że propozycja niemiecka ma na celu demonstrację przeciwko misji prof. Kemera, hańbiącej w celach pożyczkowych w Warszawie.

Wielkie nadużycia w monopolu spirytusowym

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 31 lipca.

Komisja rewizyjna badająca za polecenia ministra skarbu gospodarkę monopolu spirytusowego, złożyła dzisiaj sprawozdanie z przeprowadzonych dochodzeń. Dochodzenia te wykazały wprost skan-

dalne nadużycia szeregu urzędników monopolu spirytusowego. Skandal w monopolu spirytusowym przewyższa podobno rozmiarami sferę zapalczaną.

Jak się Wasz korespondent dowiady, w sprawozdaniu komisji znajduje się wniosek o odebranie szeregu urzędników tego monopolu, prokuratorowi.

Wojna religijna w Meksyku

Krwawe starcia wojska z tłumem

Nowy Jork, 31 lipca. (PAT) Meksykańskie władze kościelne zarządzają by funkcje kościelne zostały wystrzyżane w pigłok o północy. W ten sposób kryzys wybuchnie o dzień wcześniej. Meksykański minister sprawiedliwości zakazał wszystkim katolikom noszenia broni, ponieważ władze rządowe dowiodły, że są poszczególne grupy katolików odbywają zebrania, na których naradzają się nad zakupem broni. Noszenie broni miedzym będzie tylko na mocy specjalnego zezwolenia. Zarządzono również nadzór nad misjami i wyjazdami księży. Wykazano katolickiego dziennika „El Faro” został aresztowany wraz z trzema reporterami.

Meksyk, 31 lipca (PAT). Większość kościołów została już zamknięta. Rząd utworzył komisję składającą się z 30 członków, która ma objąć zarząd nad kościołami. Przy opuszczaniu kościoła s. Rafała przyszło do konfliktu między ludnością wychodzącą z kościoła a oddziałem wojskowym, przyczem wojsko dało salwę karabinową do tłum. 10 osób zostało zabitych. Gdy ciała żołnierzy i zandarmów utrzymywano porządek w mieście. Rozpoczęły przez katolików hołki gospodarczy dale się już odczuwać. Wszyscy starają się zapamiętać w środki żywności, oczekując rozruchów. Wielu cudzoziemców wyjechało.

Sprawy samorządów

UPRAWNIENIA CZŁONKÓW RAD POWIATÓW.

Warszawa, 31 lipca. (Tel. wł. „Naprzodu”). Sejmowa komisja administracyjna zakończyła dzisiaj II czytanie projektu ustawy o powiatowych związkach komunalnych.

Między innymi uchwalono, że w Małopolsce, w powiatach gdzie wydziały powiatowe były równocześnie zarządami powiatowych kas oszczędności itp. Instytucji finansowych i kas oszczędności, powołano na ukonstytuowanie się na najbliższym posiedzeniu na ukonstytuowanie się na najbliższym posiedzeniu powołano do życia specjalne zarządy dla tych instytucji.

W skład Zarządu nie mogą wchodzić: starosta, pełni funkcji zarządcy rad powiatowych i rad gminnych, oraz członkowie organów sprawujących nadzór nad powiatem.

ODROCZENIE POTANIENIA PASZPORTÓW

Warszawa, 31 lipca. (Tel. własny „Naprzodu”).

Jak się Wasz korespondent dowiady, sprawa zamierzonych obniżek opłat za paszporty zagraniczne ulega dalszej zwłoczce. Zdaje się, że obniżenie opłat paszportowych nie nastąpi już w bieżącym sezonie letalnym.

DEFINYTYWNY ROZŁAM W NPR

Warszawa, 31 lipca. (AW) Posel Ludwik Waszkiewicz króty od czasu przewrotu majowego ustrawiał się opozycje w stosunku do kierunku polityki stronnictwa, wczoraj zawiadomił kancelarię sejmu, iż z klubu NPR występuje. Pos. Ciszak i pos. Waszkiewicz nie wstąpią do żadnego z grupowań sejmowych. Krają pogłoski, iż zamierzają oni stworzyć nowe radykalne stronnictwo robotnicze.

Na dzisiejszym posiedzeniu Senatu załatwiono ratyfikację konwencji w sprawie walki z pornografią. Referent tow. senator Posner wygłosił przy tej sposobności pełne dowcipu przemówienie, w którym uzasadnił konieczność zawarcia konwencji. Przypomniawszy mianowicie losy pornograficznego wydawnictwa warszawskiego „Dekameron”, które to wydawnictwo doszło do 45.000 egzemplarzy nakładu, przytoczył tow. Posner argumenty, jakimi się bronił aresztowany wydawca „Dekameron”, utrzymując, że w „Dekameronie” nie widzi nic złego, ponieważ „Dzieje Posner” Zeromskiego są bardziej pornograficzne.

— Takie wydawnictwa — mówił tow. Posner — czytują studenci, młodzi urzędnicy, nudzący się na prowincji.

Głos w izbie: Starsi panowie...

Tow. Posner: Ale niema pan na myśli senatorów (wesołość).

DISKUSJA NAD EXPOSE PREMIERA

Następnie przystąpiono do dyskusji nad pięciopunktowym przemówieniem premiera Barła.

Tow. Posner, nawiązując do pochlebnych słów premiera o wartości polskich robotników, wysnuwa z nich wniosek, że ustawodawstwo społeczne pod rządami prof. Barła nie ucierpi. Co do drożyzny, to rośnie ona wbrew oświadczeniom Barła i będzie rosła dopóty, dopóki będzie istnieć Bazyliki lichwy, jaka jest Lewiatan.

Przechodząc do sprawy redukcji personalnej w administracji państwowej, przytacza tow. Posner anegdotę o matce Galicjanca, która modliła się nad kolejską dziecką, by mu Bóg nie dał wielkiego rozumu, bo to prowadzi do herezji, alii wielkiego szca, bo to prowadzi do mieszczyzna, tylko wielką proleciakę. Przy redukcjach powinien rząd mieć na uwadze też przypowieść.

Przechodząc do sprawy zmian w Konstytucji, stwierdza tow. Posner, że w całej ustawie jest jeden paragraf, za którym gotów jest głosować, mianowicie paragraf dotyczący stosunku lukratywnego posta lub senatora do rządu.

W zakończeniu oświadcza tow. Posner, że PPS będzie w Senacie tak jak w Sejmie głosowała przeciw projektom rządowym.

Mowa tow. Posnera została przyjęta na lewicy oklaskami.

Tajemniczy gość

Po przemówieniu tow. Posnera miał zabrać głos senator Zdanowski (endek). W chwili gdy sen. Zdanowski zbliżył się ku mównicy, otwary się drzwi z przyległego pokoju i na salę wszedł jakiś nieznanymi w palatocze z laską w ręku i z krzykiem, że dzieje mu się krzywda, że ma interes do marszałka Senatu i podanie do prezydenta Replicy, starał się dostać na mównicę. Wodził wyprawdzali tajemniczego nieznanego do Górczyńskiego, gdzie okazało się, że jest to Witold Górczyński, który w r. 1914 organizował legiony polskie na stronie Rosji, następnie zaś znany jest z afery PP Górczyński zapewniał służbę Senatu, że ma plany bomb swojej konstrukcji i że chce przedłożyć Senatowi. Rzeczywiście pozostał jakieś rysunki i podanie do prezydenta Rzeczypospolitej, pisane ólwkami na świstku papieru. Górczyński robi wrażenie człowieka niernormalnego.

Po zlikwidowaniu incydentu z Górczyńskim zabiera głos sen. Zdanowski, który oświadcza się przeciw pełnomocnictwom.

Sen. Thuile (chadek) oświadcza się za pełnomocnictwami.

Sen. Banaszek (NPR) po metnym wywodzie oświadcza się przeciw pełnomocnictwom.

Sen. Biały (Piast) za pełnomocnictwami.

Głosowanie

REAKCYJNE POPRAWKI SENATU — PRZESZLI!

Po przemówieniach jeszcze paru mowców, przystąpiono do głosowania. W głosowaniu Senat większością chjeno-Piasta przeprowadził wszystkie reakcyjne poprawki, które prowadzi do wzmożenia władzy ustawodawczej Senatu.

I tak uchwalono poprawkę przyznająca Senatowi prawo od czasu przewrotu majowego ustrawiać się opozycje w stosunku do kierunku polityki stronnictwa, wczoraj zawiadomił kancelarię sejmu, iż z klubu NPR występuje. Pos. Ciszak i pos. Waszkiewicz nie wstąpią do żadnego z grupowań sejmowych. Krają pogłoski, iż zamierzają oni stworzyć nowe radykalne stronnictwo robotnicze.

Wedle wszelkiego jednak prawdopodobieństwa, dzisiejsze poprawki Senatowi zostaną odrzucone na poniedziałkowym posiedzeniu Sejmu.

52) Kempier Isak, krawiec, ul. Grodzka 25, 53) Jarosz Karol, krawiec, ul. Florjańska 54, 54) Drechsler Bernard, kupiec, ul. Grodzka 42, 55) Pieniążkowska Ludwika, modniarka, ul. Florjańska 14, 56) Schenkel Wilhelm, kupiec, ul. Stradom 27, 57) Michalik Stanisław, majster kalfarski, ul. Pilecka 24, 58) Weiman Adam, krawiec, ul. Starowisna 6, 59) Nycz Stanisław, stolarz, ul. Kopernika 6.

LISTA Nr. 3

„POSTEPOWA LISTA PRACODAWCÓW”

1) Ochmalński Jan, majster szewski, ul. Zwierzyniecka 4-2, 2) Marz Zygmun, adwokat i poseł, ul. Wojska 11, 3) Frankeł Henryk, przemysłowiec, ul. Dunajewskiego 6, 4) Dr. Prostań Stanisław, wicedyrektor Krak. Spółki Tramwaj., ul. Gertrudy 24, 5) Dr. Rosenzweig Józef, adwokat, ul. Długa 15, 6) Pliczarka Romuald, właściciel cukierni, ul. Pościsła 15, 7) Dr. Schreiber Henryk, adwokat, ul. Florjańska 23, 8) Kuczyński Franciszek, instalator-bachant, ul. Długa 16, 9) Dr. Brosz Jakub, adwokat, ul. Grodzka 10, 10) Płasecki Adam, fabryka czekolady, Wrocławska 17, 11) Schiff Henryk, dyrektor „Drukarni Ludowej”, ul. Dunajewskiego 5, 12) Dr. Wotnicki Józef, adwokat, ul. Długa 9, 13) Dydych Stanisław, dyrektor tartaku PTH, Bonarka, 14) Janacy Gross, skład maszyn do pisania, Skowiszka 1, 15) Kłaczka Jan, właściciel diamentów, ul. Starowisna 14, 16) Inż. Liban Bronisław, dyrektor fabryki, ul. Lwowska 18, 17) Kłaczka Teodor, dyrektor Spółdzielni Pracowników Kolejowych, plac Matejki 8, 18) Staffer Feliks, biuro inżynierów, Rynek 41, 8, 19) Szwarcwald Paweł, fabrykant kapuszy, ul. Kamienna 1, 20) Dr. Kepler Władysław, lekarz, ul. Legiunów 13, 21) Danek Kazimierz, właściciel cukierni, ul. Kamiełka 13, 22) Mischel Natan, piekarz, ul. Skłeczna 5, 23) Dr. Kunicki Ryszard, lekarz, ul. Karmelicka 16, 24) Kresler Ludwik, kapelusznik, ul. Florjańska 23, 25) Stobierski Władysław, majster stolarski, ul. Kochanowskiego 20.

Kraków, 31 lipca 1926.

Za Zarząd Kasy Chorych
Zygmunt Żulawski

PRZEGLĄD LITERACKI

OSTATNIE WYDAWNICTWA KSIĘGIARNI
Z. JELENIA W TARNOWIE

Mickiewicz Adam: „Pan Tadeusz”, opracował Wiktor Doleżal, wydanie nowe, poprawione. Str. 77 plus 3 nb. (Biblioteka Krytyczna Arcydzieł Literatury Polskiej, Serja I, Nr. 17).

Orzeszkowa Eliza: „Nad Niemnem”, opracował Stanisław Jeżowski, wydanie nowe, poprawione i uzupełnione, przygotowaw. do druku Włodzimierz Danecki. Str. 76 plus 4 nb. (Biblioteka Krytyczna Arcydzieł Literatury Polskiej, Serja I, Nr. 25).

Słowacki Juliusz: „W Szewcarni”, opracował Kasper Głofczok. Str. 42. (Biblioteka Krytyczna Arcydzieł Literatury Polskiej, Serja I, Nr. 40).

Sofokles: „Antyгона”, opracował Piotr Lewiczewski. Str. 48. (Biblioteka Krytyczna Arcydzieł Literatury Obcej, Serja II, Nr. 1).

Za wszystkich istniejących pomocniczych bibliotek szkolnych wydawnictwo księgiarni Z. Jelenia wyróżnia się tak sumiennem opracowaniem, dostosowaniem do najnowszych programów szkolnych, jak i formą zewnętrzną, zawsze miła oku i staranna. Zasluguje na poparcie kół młodzieży szkolnej, której niezawodnie oddawać może duże usługi.

Chmielewski Józef: „Zbiór powinszowań” dla dzieci młodszych i starszych, wierszem i prozą, osobom różnego stanu i wieku. Wydanie czwarte, przejrane. Str. 180.

Matywił Stanisław (Mast.): „Złobek befelemski” w trzech obrazach. Wydanie czwarte przejrane. Str. 40.

Związek i zgromadzenia

ZGROMADZENIE METALOWCÓW PRYWATNYCH I WOJSKOWYCH ZAKŁADÓW odbędzie się w niedzielę dnia 1 sierpnia o godzinie 10 rano w Domu Robotniczym przy ul. Dunajewskiego 5, II p. Porządek dzienny: Sytuacja gospodarcza referent now. poseł dr. Emil Bobrowski, Wybory do Rady Kasy chorych referent tow. Rejman.

Zarząd grupy I i II.

BACZNOŚĆ DOZORYCZ, DOZORYCZNI I SŁUŻBA DOMOWA! W niedzielę 1 sierpnia o godz. 3 popołudniu odbędzie się zgromadzenie w sprawie wyborów do Kasy chorych w Domu Robotniczym przy ul. Dunajewskiego 5 II p. O liczny udział proszą Zarząd

ZWIĄZEK ZAWODOWY PRACOWNIKÓW UMYŚLOWYCH Kraków, Sławkowska 6 wzywa wszystkich swych członków na zebranie, które odbędzie się w lokalu Związku w poniedziałek 2 sierpnia o godzinie 7 wieczorem. Na porządku dziennym wybory do Rady Kasy chorych. Ze względu na ważność sprawy obecność wszystkich konieczna. Goście mile widziani.

BACZNOŚCI! We środę 4 sierpnia o godz. 6 wieczór odbędzie się zgromadzenie stolarzy i robotników maszynowych. Sprawy bardzo ważne, obecność wszystkich robotników konieczna, nawet stojących poza organizacją. Upraszają się o punktualne przybycie.

Zarząd.

BACZNOŚĆ MALARZE! Zgromadzenie malarzy i pokostników odbędzie się 5 sierpnia o godz. 6 wieczór. Sprawy bardzo ważne, obecność wszystkich członków konieczna!

BEBE
naraty o 30% taniej

Sypialnie i jadalnie w wszelkim wyborze, wszelkie meble i porcelana własnego wyrobu. Poduszki włókiennicze tanio sprzedam. 423

S. FRISCH
Kraków, Stolarska 13
w podwórzu

ZODŁIŻNYCH akwizytów za wysole posiada przynajmniej pierwszorzędna firma w Krakowie. Zapisania pod „Delta egzystencja” do Biera Słatters, Kraków, Rynek 8.

ROWERY francuskie 200 Zł. gotówką i na raty, ul. Dietlowa 109.

MASZYNY do szycia kupuje tanie, plac odzyska gotówką. Zapisania uszkie lub piśmienne. Przychodzą do domu. Kriehor, Plac Nowy (Zy-dowaki) 9.

S. SINGERa maszyny do szycia nowe od 200 Zł., gotówką i na raty, Dietlowa 109.

Wysprzedaż!!!

Różnych naczyń kuchennych i stołowych
znika 40 do 50%
8 tafeły am. zł. 150

Dom Towarowy

Kraków, Grodzka 13

Rok założenia 1917 „MATURA” Rok założenia 1917

KRAKÓW, KARMELICKA 35

Kier. pedag. Prof. Dr. B. Świha.

Dodatkowe wpisy pu znizonych cenach do 15 sierpnia br. Kursu gimnazjalne klasy 4, 6 i 8 gimn. (gł. typ mat. przyr.) Nauka przez korespondencje za pomocą litograf. (druk) wykładów pod osobistym kierunkiem PP. Prof. Szk. średn. i PP. Docentów Univ. Zażądanie prospektów. Próbné egzempl. na 8 dni po nadesłaniu 3 zł. Również w centralkę lekcyjne uzbrojone. Jedyna Instytucja w Polsce znana z dotychczas rezultatów i egzaminów. Kto przystępuje z tej okazji póki czas. Wystrzegaj się lichych naśladownictw naszej metody nauki.

UBIORY: DAMSKIE, MĘSKIE, DZIECIĘCE I MATERIAŁY

J. i S. EMMER, UL. FLORJAŃSKA L. 43

Telefon 4211 front 43

DLA PANI! Najnowsze modele oraz kapelusze damskie najtaniej

poteca Firma 694

M. FIGATNER

Kraków, ulica Grodzka 69, (wejście św. Józego 3)

Na raty!

Na raty!

FORTEPIANY, PIANINA, FISHARMONIE

HELENA SZMOLARSKA

Kraków, ul. Szewska L. 9, i. p.

Kóło I. T. S. L. w Przemysłu

ogłasza niniejszem konkurs na posadę

Dyrektora (ki)

Sredniej Szkoły Zawodowej żeńskiej

w Przemysłu.

Pobory według ustawy o uposażeniu dla urzédników państwowych. Podania należyce udokumentowane wnosić należy do dnia 15 sierpnia b. r. pod adresem Kola T. S. L. w Przemysłu ul. Smolki 15.

POWIATOWA KASA CHORYCH w DROHOBYCZU

rozpisuje
KONKURS

na posadę lekarza oto-laryngologa w Drohobyczu

Wymagane warunki:
1) Obywatelstwo polskie.
2) Dyplom doktora medycyny jednego z Uniwersytetów Państwa Polskiego.
3) Wykazanie się specjalizacją w dziale oto-laryngologiznym.

Pierwszeństwo mają Amytenet kliniki, lub lekarza z praktyką przynajmniej dwuletnią w dziale oto-laryngologiznym na klinikach, względnie w szpitalach równorzędnych klinikom.

Warunki wysprzedżenia wedle umowy.
Termin wnoszenia podań do dnia 20 sierpnia 1926 r.

Zarząd Pow. Kasy Chorych w Drohobyczu.

MASZYNY DO SZYCIA.

Otrzymaliśmy świeży transport utywanych już maszyn do szycia w bardzo ładnym i doskonałym stanie i poręcznym za cenami, jak u nas nigdy.

65, do 180 zł.

Gablotowe chowane do środka, prawie nowe, tanie są aż 370 do 390 zł. wraz z wszelkimi aparatami do szycia i haftu.

Prowadzimy nowe zamawianie spletnie listownie. Po otrzymaniu sadzaka wysyłamy maszyny natychmiast za salisamentem.

Na zakupione u nas maszyny udzielają pełnej gwarancji.

Skład maszyn do szycia i rowerów, części do maszyn i rowerów
Kraków, Zwierzyniecka 6 (Hotel Wiktorja)

NA RATY! NA RATY!

Poleca towary bławatne w wielkim wyborze, materiały na suknie, płaszcze, kostiumy oraz: jedwabie, futury, Crepp de Chiny, plóta, szelki, kotlety, kapy, rękawki i t. p. ceny fabryczne

L. GLEITMAN

Kraków, Grodzka L. 60

Reklama i ogłoszenia

Reklama i ogłoszenia